

POSTANOWIENIE

3 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 3 sierpnia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie
w sprawie z powództwa O. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 12 kwietnia 2022 r., I AGa 264/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

M.M.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W judykaturze i doktrynie wskazuje się, że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej (zob. np. postanowienia SN: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147; z 22 marca 2007 r., III CZ 16/07; z 25 maja 2022 r., II USK 582/21).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. „przedsądu,” ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie wystąpienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Mając powyższe na względzie podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, przy czym w granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 12 kwietnia 2022 r. powód oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ocenie skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne dotyczące wykładni i stosowania art. 10 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r., poz. 1233, dalej jako: „u.z.n.k.”) oraz art. 3 ust. 1 u.z.n.k. w zakresie oceny podobieństwa opakowań produktów, będącego jedną z przesłanek czynu nieuczciwej konkurencji z art. 10 ust. 2 u.z.n.k. oraz przesłanki naśladownictwa produktów, które w przypadku spełnienia przesłanek uzasadniających ocenę, że narusza ono dobre obyczaje i kwalifikuje się jako naśladownictwo określane w doktrynie prawa jako „pasożytnicze”, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji z art. 3 ust. 1 u.z.n.k. Zagadnieniami tymi są:

1) Kwestia znaczenia badań rynkowych/ badań konsumenckich, czyli zachowań oraz ocen konsumentów odnośnie do rozpoznawalności produktów, ich podobieństwa i ryzyka pomyłki przy zakupie, dla oceny podobieństwa opakowań i zakresu dopuszczalnego lub koniecznego uwzględniania przez Sąd przy tej ocenie wyników takich badań;

2) Kwestia znaczenia dowodu z opinii biegłego, w przypadku dopuszczenia przez Sąd takiego dowodu w celu dokonywania ustaleń co do stopnia upodobnienia produktów oraz ryzyka konfuzji, co stanowi również zagadnienie dotyczące stosowania w tego rodzaju sprawach art. 278 k.p.c.;

3) Kwestia oceny wpływu na ryzyko konfuzji, przynależności produktów zarówno do grupy produktów niskoangażujących - czyli produktów relatywnie tanich, przeznaczonych do jednorazowego spożycia/użycia i nabywanych w sposób powtarzalny, jak i do grupy napojów witaminowych.

Przyczyna uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.)

wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, Nr 1, poz. 11; z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, Nr 12, poz. 151; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Ponadto zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny dający się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08).

Analiza przedstawionych przez skarżącego problemów nie pozwala na przyjęcie, że podnoszone kwestie stanowią istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarga powoda nie zawiera bowiem wystarczającej argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące tych kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych.

Brak argumentów tego rodzaju sprawia, że powód nie wykazał, że do rozstrzygnięcia przywołanych zagadnień nie wystarczy zwykła wiedza prawnicza i zastosowanie obowiązujących reguł wykładni bądź proste zastosowanie prawa (zob. postanowienia SN: z 28 grudnia 2004 r., I UK 187/04; z 27 lutego 2018 r., I CSK 635/17, i z 21 marca 2018 r., II PK 10/17).

Należy także zaznaczyć, że sposób argumentacji skarżącego, będący w dużej części polemiką ze stanowiskiem przyjętym przez Sady rozpoznające sprawę oraz dające się zauważyć osadzenie rozważań w realiach dzielącego strony sporu pozwala przyjąć, że prezentowane zagadnienia mają charakter kazuistyczny i służą - w szczególności - uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi

odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (zob. postanowienia SN: z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 514/17; z 27 kwietnia 2016 r., III CSK 70/16, i z 25 listopada 2020 r., I CSK 573/20).

Skarżący podniósł, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, tj.:

1) art. 227 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 10 ust. 1 i 2 u.z.n.k. oraz z art. 3 ust. 1 u.z.n.k., w zakresie ustalenia, czy podobieństwo opakowań towarów oraz wynikające z niego ryzyko konfuzji: - stanowi fakt w rozumieniu art. 227 k.p.c., będący przedmiotem dowodu m.in. na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego), - czy raczej jest to okoliczność o innym charakterze, która nie może być przedmiotem dowodu, lecz jest ustalana na podstawie stwierdzonych faktów i ich oceny prawnej dokonywanej przez sąd;

2) art. 10 ust. 2 w zw. z ust. 1 u.z.n.k. oraz art. 3 ust. 1 u.z.n.k. w zakresie dotyczącym usystematyzowania wpływu zamieszczenia na opakowaniu towaru logotypu producenta na ryzyko pomyłki przy zakupie konkurencyjnych towarów.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. m.in. postanowienia SN: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z 8 marca 2007 r., II CSK 84/07). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (zob. np. postanowienia SN: z 3 listopada 2003 r., II UK 184/03; z 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04 oraz z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09).

Skarżący nie wykazał przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. w rozumieniu powyżej wyjaśnionym. Nie należy zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności

orzecznictwa - naturalnej i uzasadnionej - z rozbieżnością orzecznictwa, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny oraz ewentualnej eliminacji. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest więc wystarczające przytoczenie spraw i oznaczających je sygnatur bez wykazania, że rozbieżność w orzecznictwie ma istotny charakter i że wyraża się odmiennością rozstrzygnięć wydanych w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych (zob. postanowienie SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 Nr 2, poz. 29). Takich argumentów skarżący nie przedstawił.

Podobnie jak miało to miejsce w uzasadnieniu przedstawionych zagadnień prawnych, także argumentacja dotycząca przyczyny kasacyjnej zamieszczonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. stanowi – w części - polemikę z Sądami orzekającymi w sprawie i prezentuje odmienne stanowisko skarżącego w istocie zmierzające do zakwestionowania pominięcia przez sąd meriti dowodu z opinii biegłego. Powód nie wykazał natomiast w drodze stosownego jurydycznego wywodu – co jest konieczne, że jego wniosek odnosi się do wykładni przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni (zob. postanowienie SN z 11 grudnia 2020 r., V CSK 118/20).

Należy także zauważyć, że sama rozbieżność orzecznictwa nie może uzasadniać *per se* przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem to czyniłoby skargę kasacyjną niedopuszczalnym w polskim prawie instrumentem korygowania wszelkich możliwych ocen w zakresie interpretacji przepisów dokonywanej przez sądy *meriti* (zob. postanowienie SN z 1 lutego 2023 r., I CSK 5490/22).

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1964).

(a.z.)

(r.g.)